

”Elei sinulla ole lääkäriä saatavilla
niin sopivat sinulle lääkkeiksi nämä
kolme: hilpeä mieli/ lepo ja kohtuullinen ravinto”
(Agricola/ Rucouskiria)

Agricolan koti

Tässä pihapiirissä, Torsbyn kylässä syntyi Suomen kirjakielen isä, raamatunsuomentaja ja uskonpuhdistaja Mikael Olavinpoika (myöh. Agricola) noin vuonna 1510.

Kotitilalla viljeltiin maata ja hoidettiin 5 lehmää, 3 hiehoa, 2 hevosta ja 4 lammasta. Lisäksi kalastettiin. Vuonna 1592 tila periytyi Mikaelin sisarenpojalle Sigfrid Maununpojalle. Tila sai nimensä ”Sigfrids” hänen mukaansa. Agricolan lanko Thomas Larsson ja sisarenpoika Sigfrid Maununpoika toimivat kumpikin vuorollaan Pernajan nimismiehinä. Talo oli kyllin iso kärjäätaloksi.

Mikaelin isän nimi oli Olavi tai ruotsalaisittain Olof, äidin nimeä ei tiedetä. Perheeseen kuului myös kolme siskoa. Sisarten miehet tunnetaan, he olivat Thomas Larsson ja Måns Jönsson, molemmat pernajalaisia talonpoikia sekä Klemet Krook, eli Klemetti Kirjuri, Savonlinnan vouti ja Pohjois-Savon asuttaja. Mikael Olavinpoika otti Viipurissa sukunimen Agricola isänsä ammatin mukaan. Agricola = peltomies, maanviljelijä.

Mikael Agricolan sinettiin on kuvattu maanviljelijä.

I Mikael Agricolas sigill finns en jordbrukare avbildad.

Agricola toimi Turun katedraalikoulun rehtorina v. 1539-1548. Hän opetti ”kurittomiksi eläimiksi” kutsumiaan oppilaita ja suomensi Uutta Testamenttia.

Turussa riehui v. 1546 suurpalo, jossa Agricolan koti tuhoutui. Vuonna 1551 kaupunkia koetteli nälänhätä.

Mikael solmi avioliiton turkulaisen Birgitta Olavintyttären kanssa. Poika Kristian syntyi 11.12.1550.

”Se tapahtui Turun kaupungissa Pyhän Lauritsan huoneessa. Siellä poikani Kristian päivänvalon näki.” (Agricola, Psalmtarin esipuhe)

Kristianistakin tuli aikanaan Turun koulun rehtori. Hänet vihittiin Tallinnan ja Haapsalun piispaksi v. 1583. Kristian kuoli jo v. 1586.

Kustaa Vaasa lähetti Mikael Agricolan rauhanneuvottelumatkalle Moskovaan loppiaisenä 1557. Menomatalla seurue yöpyi Pernajassa ja Mikael tapasi kotiväkinsä viimeisen kerran. Hän kuoli paluumatalla 9.4.1557.

”Tauti tempasi maisteri Mikaelin. Kuolema kohtasi hänet matkalla ja hän nukkui Herrassa Uudenkirkon pitäjän Kyrönniemen kylässä.” (Paavali Juustenin piispainkronikka, n. 1570)

Agricolas hem

På denna gård i Thorsby by föddes det finska språkets fader, bibelöversättaren och reformatorn Mikael Olofsson (senare Agricola) ca år 1510.

På gården idkades jordbruk och skötsel av 5 kor, 3 kvigor, 2 hästar och 4 får. Dessutom fiskade familjen.

År 1592 gick gården i arv till Mikael's systerson Sigfrid Månsson. Gården fick sitt namn ”Sigfrids” efter honom.

Agricolas sväger Thomas Larsson och systerson Sigfrid Månsson var båda turvis länsmän i Pernå. Huset var tillräckligt stort för att användas som tingshus.

Mikael's far hette Olof, moderns namn är okänt. Till familjen hörde också tre systrar. Man känner till syskonens män, de var Thomas Larsson och Måns Jönsson, vardera bönder från Pernå samt Klemet Krook som var fogde i Olofsborg och kolonisationsman i Norra Savolax.

I Viborg tog Mikael Olofsson efternamnet Agricola efter sin fars yrke. Agricola = åkerbrukare, jordbrukare

Agricola verkade som rektor för Åbo katedralskola åren 1539-1548. Han undervisade sina elever, vilka han kallade för ”tuktlösa djur” och översatte Nya Testamentet.

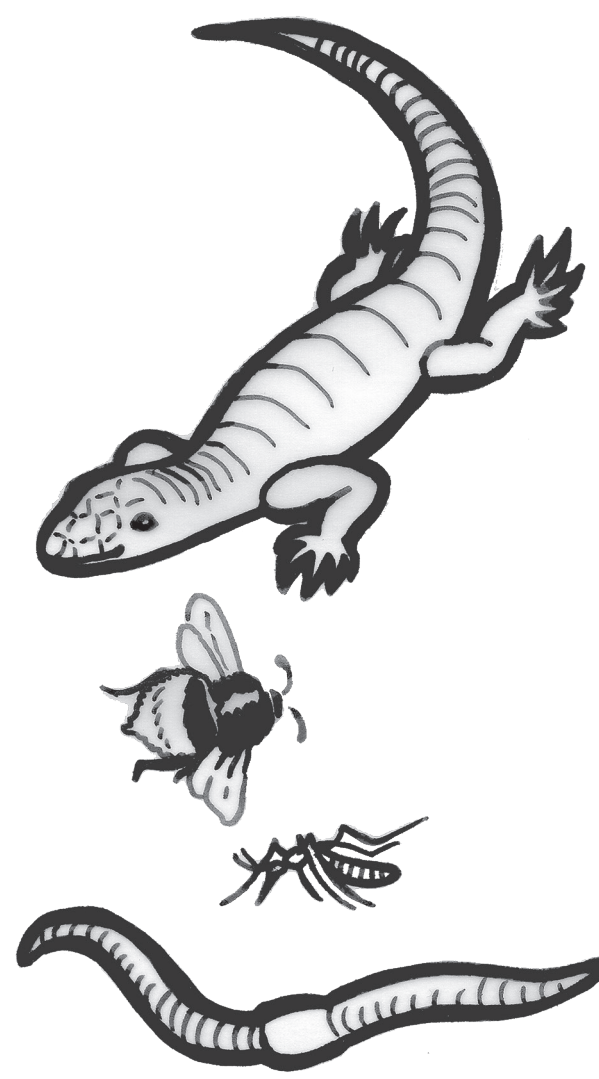
I storbranden som rasade i Åbo år 1546 förstördes Agricolas hem. År 1551 var det hungersnöd i staden.

Mikael gifte sig med Birgitta Olofsdotter från Åbo. Sonen Kristian föddes 11.12.1550.

”Det hände sig i Åbo stad I Heliga Lars rum Där såg min son Kristian dagens ljus.” (Agricola, förordet i Psaltaren) I sinom tid blev också Kristian rektor för Åbo katedralskola. Han vigdes till biskop i Reval och Haapsalu år 1583. Kristian dog redan år 1586.

Gustav Vasa skickade Mikael Agricola på en fredsförhandlingsresa till Moskva på trettondagen 1557. På vägen till Moskva övernattade sällskapet i Pernå och Mikael träffade sin barndomsfamilj för sista gången. Mikael dog på hemvägen 9.4.1557.

TURILAT: SISELISKO PARMA SÄSKI/HYTTINEN CASTINEN

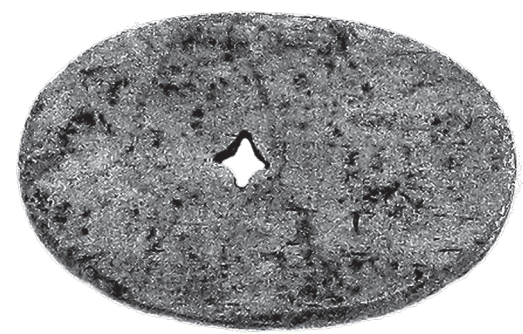

Pappilans alueen arkeologisia löytöjä
Arkeologiska fynd från prästgården
Archaeological finds from the vicarage

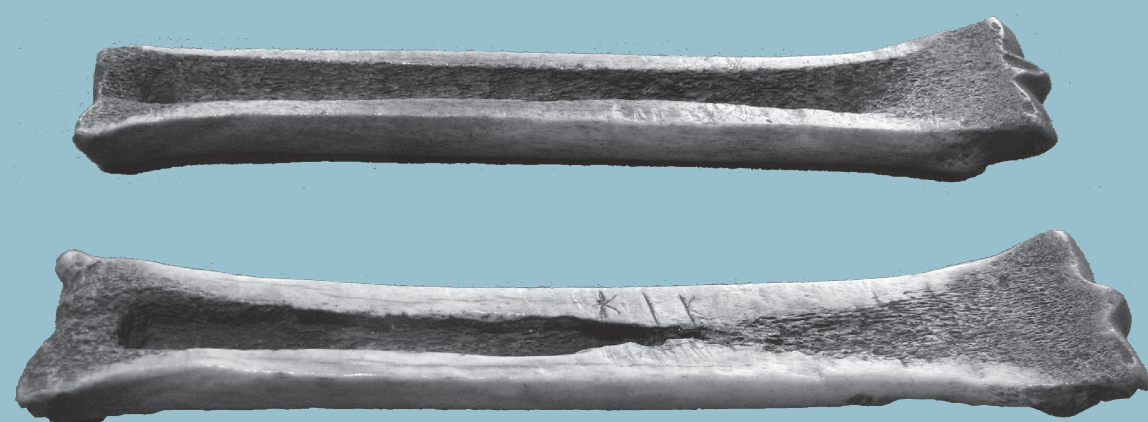

hihnan hela rembeslag
belt mounting

korvalusikka-hammastikku
örslevstandpetare
earspoon toothpick

luinen pelinappula
spelmark
playing piece

luusta tehty luistimet
skridskor av ben
ice skates made of bone

Agricolan muistomerkki pystytettiin alun perin vuonna 1914 Pernajan kirkon eteläpuolelle paikkaan, jossa nykyisin sijaitsee Agricolan rintakuva. Varoja muistomerkille ruvettiin keräämään jo 1880-luvulla. Kivipaasi siirrettiin nykyiselle paikalleen vuonna 1959.

Ursprungligen placerades Agricolas minnessten år 1914 söder om kyrkan, på den plats där Agricolas byst numera befinner sig. Medel för minnesmärket började samlas redan på 1880-talet. Minnesstenen flyttades till sin nuvarande plats år 1959.

Agricola's home

The founder of written Finnish, Bible translator and church reformer Mikael Olavinpoika (Michael Olavi's son, later Agricola) was born on this farm around 1510. His parents were farmers and they had 5 cows, 3 heifers, 2 horses and 4 sheep. They also did some fishing. In 1592 Michael's nephew, Sigfrid Maununpoika (Swedish: Månsson; Mån's son), inherited the farm. The farm was named "Sigfrids" after him. Both Agricola's brother-in-law Thomas Larsson and nephew Sigfrid Månsinpoika had the post of the rural police chief in turn. The house was big enough for a district courthouse.

Michael's father was named Olavi (Swedish: Olof), the mother's name is not known. There were also three girls in the family. Their husbands are known: Thomas Larsson and Måns Jönsson, both peasants living in Pernaja, and Klemet Krook, i.e. Klemetti Kirjuri, the bailiff of the town of Savonlinna and the colonizer of the Northern Savo area. Mikael Olavinpoika took the family name Agricola according to his father's occupation. Agricola = ploughman, farmer. Michael Acricola's seal has a picture of a farmer.

Agricola was appointed the rector of Turku Cathedral School in 1539-1548. He called his students 'untamed animals'. During this period he also translated the New Testament.

Agricola lost his home in the Great Fire of Turku in 1546. In 1551 the town suffered of famine.

Michael married Birgitta Olavintytär who lived in Turku. The son, Kristian, was born on 11 December 1550.

With time also Kristian became the rector of the Turku school. He was consecrated as the bishop of Tallinn and Haapsalu in 1584. Kristian died already in 1586.

Gustav Vasa sent Michael to Moscow for peace treaty negotiations on the Twelfth Day in 1557. Michael died as he was returning home on 9 April 1557.

This monument was moved to this location in 1959 from the southern side of Pernaja church where it was originally placed in 1914 and later replaced by a bust of Agricola. A collection for funds for this monument was started already in the 1880's.